

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Mgr. Milada Krišáková

**KLENOTY ZAMAGURIA – 2
- učebné texty a pracovné listy k záujmovej činnosti žiakov**

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Milada Krišáková

Kontakt na autora UZ: Spojená škola, Štúrova 231/123
Spišská Stará Ves, organizačná
zložka: Základná škola
riaditelka231@gmail.com

Názov: **Klenoty Zamaguria 2 - učebné
texty a pracovné listy k
záujmovej činnosti žiakov**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Anna Kromková

ISBN 978-80-565-0621-9

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Úvod:	3
Pieninský národný park	4
Flóra Zamaguria.....	9
Chránené rastliny Pienapu	9
Liečivé rastliny Zamaguria	13
Mních Cyprián z Červeného Kláštora	18
Jedovaté rastliny.....	20
Použité zdroje:.....	22

Úvod:

Poznanie regiónu v ktorom žijeme je z viacerých hľadísk veľmi dôležitý. Učebný zdroj Klenoty Zamaguria je určený pre žiakov základných škôl v Zamagurí a pre tých, ktorí sa o tomto kraji chcú dozvedieť viac.

Súbor pozostáva z učebných textov k jednotlivým témam a z pracovných listov s témami súvisiacimi. Hlavným cieľom obsahu v záujmovom útvare je priblížiť žiakom región v ktorom žijú, chodia do škôl, kde majú svoju rodinu, priateľov a známych. Bez poznania minulosti nie je možné pochopiť súčasnosť. Bez lásky k rodnému kraju je život človeka ochudobnený.

Ďalším cieľom je podnecovať žiakov k láske a úcte. K histórii, prírode, ľuďom, hodnotám a tradíciám vytvoreným týmito ľuďmi.

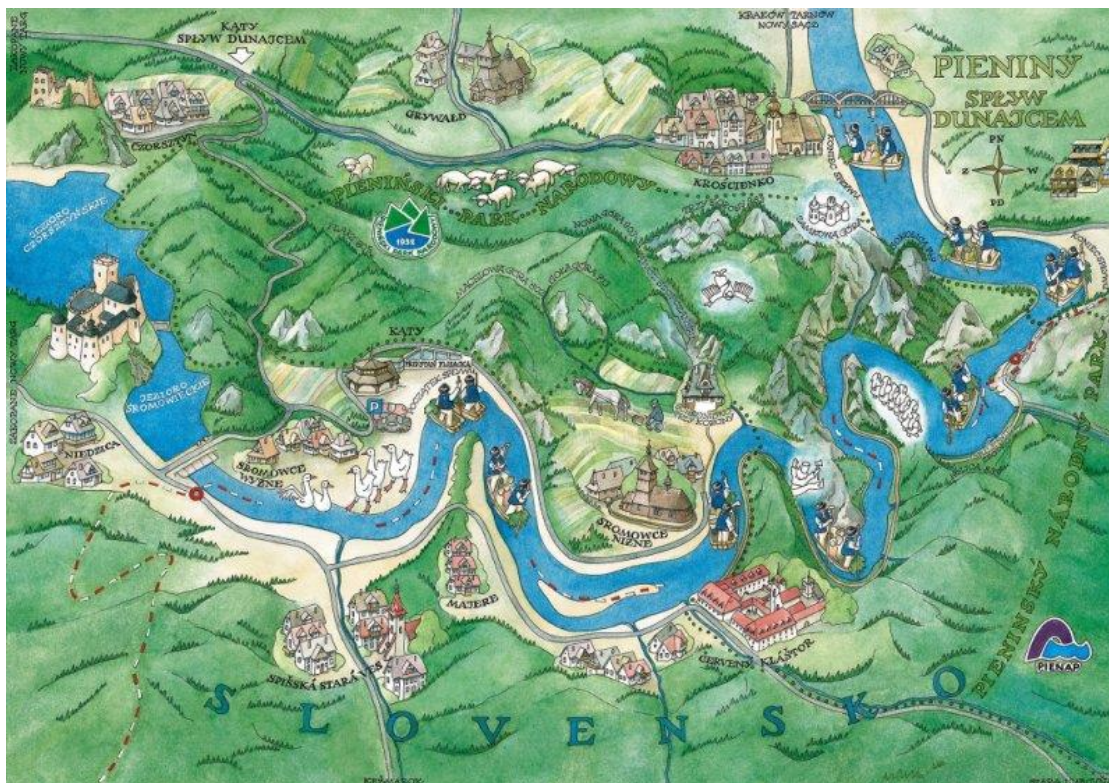
Činnosť v záujmovom útvare umožňuje žiakom všimnúť si, precítiť a prípadne navštíviť miesta vo svojom blízkom okolí, ktoré tým, že sú neustále „na očiach“ už zovšedneli.

Žiaci získajú teoretické vedomosti i praktické zručnosti, návyky, ktorými si vytvárajú svoj postoj k hodnotám.

Činnosť záujmového útvaru je rozdelená do dvoch rovín - teoretickej a praktickej. V teoretickej rovine sa žiakom predkladajú fakty, obrazový materiál a iné informácie o regióne s rôznou úrovňou náročnosti. V praktickej rovine si žiaci overujú svoje vedomosti riešením rôznych úloh a pracovných listov.

Klenoty Zamaguria je záujmový útvar, ktorého rozsah je 60 hodín. Jednotlivé témy sú použiteľné aj vo výchovno vyučovacom procese ako prierezová téma regionálna výchova.

Pieninský národný park

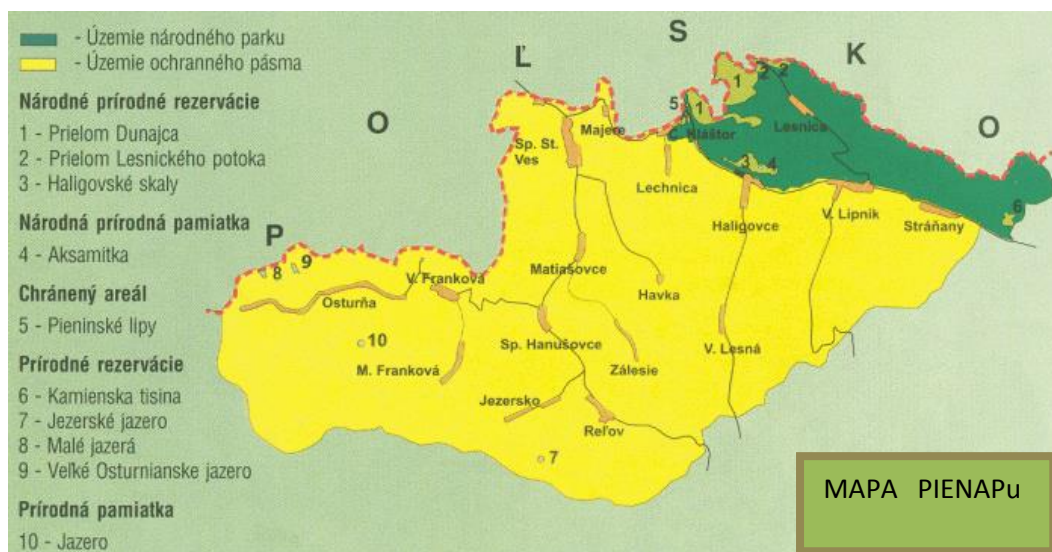
Zamagurie je súčasťou **Pieninského národného parku**. Na obrázku je Prielom Dunajca, meandre rieky, ktorá je symbolom Zamaguria.

Najrozsiahlejšie chránené územia sa volajú **národné parky**. V súčasnosti sa ich na Slovensku nachádza deväť. Sú to: Tatranský národný park (TANAP), Národný park Nízke Tatry (NAPANT), Národný park Slovenský raj, Veľká Fatra, Malá Fatra, Muránska planina, Slovenský kras, Poloniny a Pieninský národný park (PIENAP). Názov **Spišská Magura** pozostáva z dvoch častí. Spišská preto, lebo sa rozprestiera na Spiši. Pomenovanie Magura sa ľudovo vysvetľuje ako moja hora (ma gura). Názov **Pieniny** sa ľudovo vysvetľuje ako odvodený od slova pena, peniť sa. Akoby štíty, ktoré sa dívajú do spenených vôd Dunajca, boli dostali od nich svoje meno.

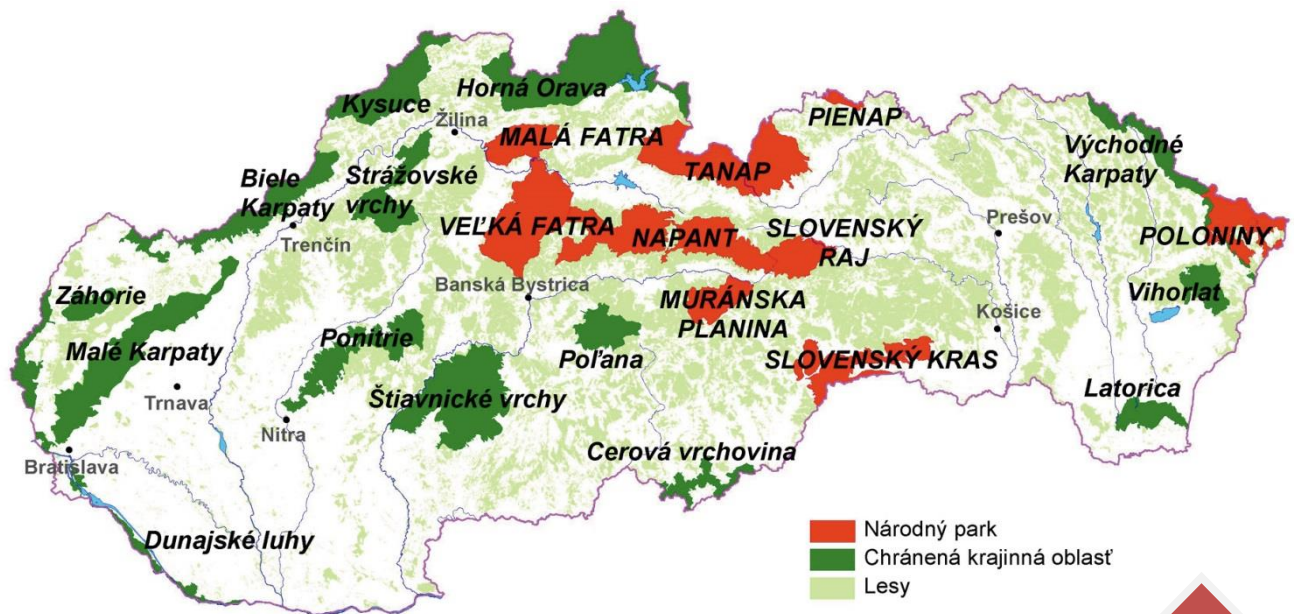
(PIENAP) vznikol v roku 1963 v spolupráci s poľskými ochranármi. Vyhlásený za park bol v roku 1967. Je to územie s pôvodnou, alebo len málo zmenenou prírodou. Slovenská časť parku sa rozprestiera v okresoch **Kežmarok** a **Stará Ľubovňa**. V Poľsku sa nazýva Pieniński Park Narodowy.

Pohľad na Pieniny

LOGO PIENAPu

TU si môžeš porovnať veľkosť území jednotlivých národných parkov na Slovensku

Rieka **DUNAJEC** tvorí **severnú** hranicu s Poľskom. Celá meria 251 km. Slovenskom preteká v dĺžke 17,5 km. Vznikol sútokom Bieleho Dunajca a Čierneho Dunajca pod severnými svahmi Vysokých Tatier. Pri Nowom Saczi sa doňho vlieva rieka Poprad a v Opatovciach sa Dunajec vlieva do Visly, ktorá tečie na sever. Dunajec je od dávnych čias považovaný za dôležitú dopravnú cestu. Gréci a Rimania sa ním plavili už v 2. storočí k Baltskému moru kvôli jantáru. Cestou okolo Dunajca sa niekedy prevážala i soľ, preto ju volajú Soľná cesta.

Vieš, že?

...jantár je skamenená živica stromov, niekedy aj so zvyškami rastlín, alebo živočíchov?

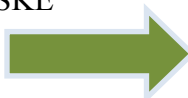
Má žltú až hnedožltú farbu.

Vyrábajú sa z neho prevažne šperky.

Ďalšie vodné plochy sú: Veľké a Malé Osturnianske jazero, Jezerské jazero a asi 150 malých prameňov.

VEĽKÉ OSTURNIANSKE JAZERO

– vyhlásené za prírodnú pamiatku.

Nie je krásne, pôsobí ako veľká mláka pre žaby, ale je zaujímavé tým, že v ňom žijú neobvyklé spoločenstvá rastlín a živočíchov.

JEZERSKÉ JAZERO

– krajšie a väčšie ako Osturnianske.

Leží v ochrannom pásme PIENAPu.

PL : Zopakujme si: Zakrúžkuj písmeno pri správnej odpovedi.

Oblasť na severe Slovenska s výnimočnými prírodnými krásami sa volá:

- a) Záhorie
- b) Ponitrie
- c) Zamagurie

Hraničnou riekou Zamaguria je:

- a) Ondava
- b) Dunajec
- c) Dunaj

Pieninský národný park sa rozprestiera:

- a) Na území Poľska a Slovenska
- b) Len na území Slovenska
- c) Len na území Poľska

Vody rieky Dunajec nakoniec ukončia svoju cestu:

- a) V Stredozemnom mori
- b) V Čiernom mori
- c) V Baltickom mori

V Zamagurí nie je:

- a) Veľké a Malé Ostrnianske jazero
- b) Jezerské jazero
- c) Veľké Hincovo pleso

Ľudia splavujúci po Dunajci turistov na drevených plavidlách sa nazývajú.....

Plavidlá sa nazývajú

Flóra Zamaguria

Chránené rastliny Pienapu

Na záchranu ohrozených rastlín, húb a živočíchov boli na niektorých miestach Slovenska zriadené **chránené územia**. Tie umožňujú prežitie ohrozených druhov, pretože v nich môžu nerušene žiť a rozmnožovať sa. Medzi najznámejšie chránené rastliny Pienin patria:

Ealia zlatohlavá

Rastie v listnatých, zmiešaných i ihličnatých lesoch, na krovinatých stráňach, horských lúkach, rúbaniskách, obľubuje hlboké a čerstvé až vlhké pôdy.

V SR sa vyskytuje roztrúsene, najmä v stredných a vyšších polohách.

Má zvláštnu schopnosť regulovať hĺbku cibule v pôde, ktorú vykonáva pomocou ťažných koreňov; kvety opelujú predovšetkým lišajovité motýle.

Horec jarný

V našej republike patrí ku **kriticky ohrozeným druhom**.

Rastie na horských stráňach a na stredne vlhkých lúkach s nízkou trávou.

Králik Zawadského

V SR sa vyskytuje iba v Pieninách na skalách, v Prielome Dunajca a pri Haligovciach.

Pozor! Plamienok alpínsky spôsobuje rovnaké **otravy** ako iskerník prudký. Zvieratá ho odmietajú konzumovať pre jeho pálivú chuť.

Zubačka žliazkatá

Je jarným kvietkom, jedným z druhov, ktoré sa objavujú takmer spod snehu. Kvitne od apríla do mája.

Vemenník dvojlistý

Niekedy nazývaný i lesný hyacint. Kvitne od mája do júla, **intenzívne vonia**, najmä podvečer a pri zamračenej oblohe. **Opelňuje ho nočný hmyz**. Je zaradený do zoznamu „zraniteľných“ druhov.

Soldanelka karpatská

Ľudovo sa nazýva i ľadový zvonček alebo čertov zvonček.

Ako prvá ohlasuje jar. Kvitne až do vrcholu leta. Táto drobná bylina, dosahujúca výšku cca 10-15 cm kvitne ako jedna z prvých jarných rastlín. Dokonca dokáže preraziť i tenkú vrstvu snehu.

Poniklec biely

Typickým miestom jeho výskytu sú horské pastviny nad hornou hranicou lesa a trávnaté miesta v chudobných pôdach.

Zopakujme si:

Chránené rastliny: hrozí im vyhynutie

1. Čiastočne chránené rastliny- môžu sa zbierať iba nadzemné časti.

(snežienka jarná)

2. Úplne chránené rastliny- nesmú sa zbierať ani nadzemné časti

(poniklec biely, ľalia zlatohlavá)

Liečivé rastliny Zamaguria

Liečivá sila bylín

- Bylina sa skladá z **koreňa, stonky, listov, kvetov** a po opelení i **plodov**, ktoré ukrývajú semená.
- Niektoré byliny sú liečivé: prvosienka, kvet lipy, skorocel, púpava, lesná jahoda...
- Iné sú jedovaté: vranie oko štvorlisté, lykovec, ľuľkovec zlomocný...
- Liečivú silu bylín možno využiť rôznym spôsobom: ako čaj, odvar, výluh, sirup, masť...

Repík lekársky

Zbierame: kvitnúcu **vňat'** (jún – august),

listy (máj – jún).

Repík je veľká lekárň v malom balení.

Podporuje hojivé procesy v tele.

Ruža šíповá

Zbierame: plody- **šípky**. Pôsobí proti jarnej únave.

Proti chrípke. Pri nedostatku vitamínov. Pri infekčných chorobách. Pri hojení zlomenín a zle hojacich sa rán.

Skorocel kopijovitý

Zbierame: **listy**.

Obklady z čerstvých listov hoja rany, opuchliny, otlaky. Poslúži aj pri túre vložená v topánke ako **náplast'** priložená **na odreninu**

Lipa malolistá

Zbierame: **kvet** na začiatku kvitnutia, nie neskôr.

Podporuje činnosť srdca. Pomáha **pri prechladnutiach**, pri zápaloch dýchacích ciest, pri teplotách.

Materina dúška

Zbierame: **vňat'** na začiatku kvitnutia.

Zmierňuje bolesť pri zápaloch hrdla, pomáha **pri kašli**, únave, hnačke.

Lieči zápaly kože.

PL : Zopakujme si: Pomenuj rastliny na obrázkoch (repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šíповá, skorocel kopijovitý) a napíš, ktorá časť rastliny sa zbiera pre svoje liečivé účinky

PL: Vystrihni názvy častí rastlinného tela a prilep k obrázku

TU napíš svoje meno a priezvisko:

Čo má piestik a tyčinky? Môže byť rôznej farby? Môže byť jednoduchý, alebo.....

--	--

Čo spája koreň s ostatnými časťami rastliny? Môže byť jednoduchá, alebo rozkonárená?

--

Čím rastliny dýchajú? Môže byť jednoduchý, alebo zložený.....

--

Čo je podzemnou časťou rastliny a upevňuje ju v pôde?
Čím rastlina prijíma vodu a živiny?

--

koreň	kvet	súkvetie	stonka	list
--------------	-------------	-----------------	---------------	-------------

PL : Prečítaj zloženie čajovej zmesi z obalu a vypíš názvy rastlín, ktoré poznáš

.....

.....

.....

Vystrihni z obalu časť, ktorá hovorí o názve čajovej zmesi a na čo je určená

Tu nalep vystrihnutú časť:

Koľko váži celé balenie zmesi?

.....

Agrokarpaty Plavnica vyrábajú čajové zmesi tak, že rastliny buď pestujú na vlastných poliach, alebo ich vykupujú od drobnopodstatiteľov. Všetky komponenty

prechádzajú prísnu kontrolou, aby sa nestalo, že sa primiešajú aj nežiaduce rastliny.

Tak sa dostane k všetkým spotrebiteľom rovnako namiešaný čaj.

Vypočítaj a doplň chýbajúce údaje:

balenie	Na 1 kg potrebujeme	Na 2 kg potrebujeme	Na 3 kg potrebujeme
20 g	50 balení		150 balení
50 g	20 balení	40 balení	
100 g	10 balení		

Okrem čajov v nálevových vrecúškach sa vyrábajú aj sypané čaje, ovocné čaje, masážne oleje a iné výrobky z liečivých rastlín.

Mnich Cyprián z Červeného Kláštora

Fráter Cyprián (1724 Polkovice, POĽSKO – 1774 Červený kláštor)

- Jedna z najobľúbenejších legiend hovorí, že zostrojil lietajúci stroj. Potom vyliezol na Tri koruny a vzlietol. Mal však smolu, pretože ho zasiahol blesk. Cyprián padal, až dopadol na breh Morského oka, kde sa premenil na skalu. Dodnes sa tá skala volá MNÍCH. Pochádzal zo Sliezska, kde sa v roku 1724 narodil pod menom **František Ignác Jaschke**.

- Okrem botaniky a liečby sa venoval aj astronómii, alchýmii, ba bol aj zručným sklárskym majstrom, na základe čoho sa mu ušlo pomenovanie „majster tisícich umení“. Študoval v Čechách, Poľsku a Taliansku. Mníchom sa stal v roku 1753. Zbieral, pestoval a lisoval bylinky. Na svoju dobu to musel byť veľmi vzdelaný muž, čoho dôkazom je jedinečný herbár, ktorý sa uchoval. Každú rastlinu vo svojom herbárii podrobne opísal aj s jej liečivými účinkami. Liečil ľudí v kláštornej ošetrovni, ale aj v celom okolí. Počas života bol aj jediným chirurgom pre celé Zamagurie. Bol tiež holičom, kuchárom, neskôr správcom kláštornej kuchyne, ktorej sa vznešene hovorí refektár.

Herbarium

Cypriánovo Herbarium vznikalo počas jeho pôsobenia v kláštore, kde bol správcom lekárne v rokoch 1756 – 1775. Na 97 stranách uvádza až 283 rastlín.

Herbár napísal štvorjazyčne – v gréčtine, latinčine, nemčine a miestnom nárečí.

Vytvoril ho v rokoch 1764 – 1771.

Herbarium má dosky z kože a rozmery 39 x 23 cm.

Pri väčšine bylín uviedol aj ich liečivý účinok.

Zbieral všetky časti rastlín: koreň, stonku, list, kvet aj plod. Využíval ich na: prípravu čajov, hojivých masť, kúpele, obklady, sirupy a kvapky.

Z histórie

- Kamalduli podobne ako kartuziáni patrili k mlčanlivým mníchom a žili pustovníckym spôsobom života
- Venovali sa hospodáreniu, včelárstvu, liečeniu chorých, pestovaniu a zbieraniu liečivých rastlín
- V listine z roku 1344 sa uvádza, že na mieste terajšieho kláštora v „údolí sv. Antona“ stála už v 11. storočí pustovňa
- V roku 1754 tu bola založená lekáreň, ktorá sa preslávila aj za hranicami Spiša, hlavne za jej správcovstva frátrom Cypriánom v rokoch 1756 až 1775

Červený Kláštor

Názov Červený Kláštor sa začal používať až v neskoršom čase v súvislosti s kameňom, z ktorého boli vyhotovené okolia okien stavby.

(Nie podľa strechy, ako sa to tvrdí.
Tá bola pôvodne drevená šindľová)

Vieš, že?

Mnich Cyprián používal pri výrobe svojho herbára ako prostriedok na lepenie zvyšky textilu a vaječný bielok.

Jedovaté rastliny

Prečo sú niektoré rastliny jedovaté a iné jedlé nemožno celkom presne vysvetliť. Často je ich jedovatosť ochranou rastlín pred bylinožravcami.

Na území Slovenska sa vyskytuje približne 400 druhov jedovatých rastlín. Medzi tie, ktoré možno najčastejšie nájsť v Zámagurí patria: snežienka jarná, bleduľa jarná, plamienok alpský. Sú jedovaté rastliny, ktoré sú zároveň liečivé. Ich zber je možný len pod dozorom zodpovedných osôb. Obsahujú jedy – toxické látky, ktoré aj v malom množstve (niekoľko miligramov) vyvolávajú chorobné zmeny. Spôsobujú nepríjemné stavy – otravy a za istých okolností môžu viesť až k smrti. Podľa účinku rozlišujeme rastliny na prudko jedovaté, jedovaté a nebezpečné (podozrivé z jedovatosti).

Vranie oko štvorlisté

Plod je **jediná** modročierna bobuľa s priemerom okolo 1 cm. Občas si ju ľudia pomýlia zámene s plodom čučoriedky, čo spôsobuje otravu touto rastlinou.

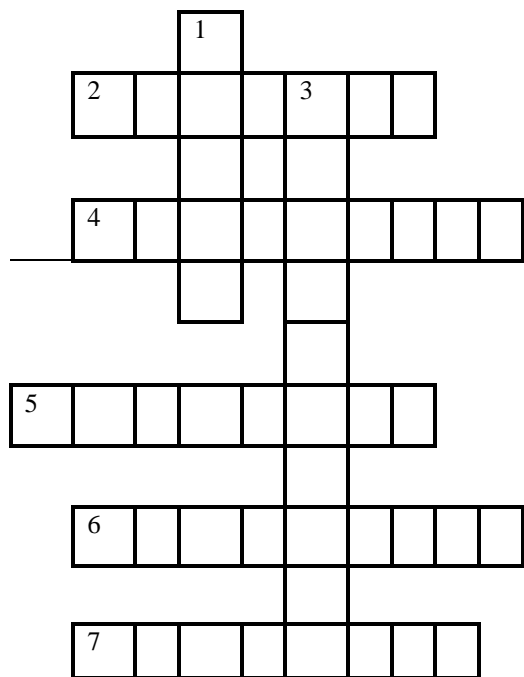
Konvalinka

Ľudovo perlička, kokorník, bimbonka, májové zvončeky. Je obľúbenou okrasnou rastlinou; **všetky časti rastliny sú jedovaté.**

POZOR! Lahko zameniteľná s cesnakom medvedím. Ten má však typický cesnakový zápach.

PL: Doplň názvy rastlín a spoj s obrázkami

1. Modrý kvietok učupený v tráve (CEROH)
2. vyzváňa cingi - lingi (KEČNOVZ)
3. papučkový je jeho druhový názov (KÍNČIVEIRČ)
4. prvý jarný kvietok (AKNEIŽENS)
5. ihličnatý strom s dlhým ihličím (ACIVOROB)
6. v Pieninách nerastie, má rovnaký názov ako syr s povlakom na povrchu (CEVINSELP)
7. Zvyčajne má modrofialové kvety, v Pieninách biele (CELKINOP)

Použité zdroje:

Knižné zdroje:

1. KOSTELNIČÁKOVÁ, A. 2008. *Čaro ornamentu*, Matica slovenská, Martin, ISBN 978-80-7090-878-5
2. MAJERIK, V., GLOCKO, P., 1975. *Vodníkové zlaté kačky*, Mladé letá, Bratislava, ISBN 66-007-75
3. MAJERIK, V., GLOCKO, P., 2013. *Vodníkové zlaté kačky*, Goralinga, Bratislava, ISBN 978-80-89601-02-8
4. MALOVCOVÁ, B. A KOL., 2008. *Spišská Stará Ves*, Universum, Prešov, ISBN 978-80-89046-48-5
5. MAJERIKOVÁ, I., MAJERIKOVÁ, M., 2010. *Doživotná umiestnenka*, Goralinga, Krakov, ISBN 978-80-970042-3-1

Internetové zdroje:

http://mapytatr.net/PRODUKTY/MAPY_TAT/PIENINY/pien_szl.jpg

<http://www.podolinec.eu/resources/App/200608181518400.tri%20koruny.jpg>

<http://www.pieniny.sk/rezervacie/rezervaciem.gif>

<http://www.sopsr.sk/img/posobnost/pienap.gif>

http://www.plte-dunajec.sk/images/splav_dunajec_big.jpg

http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/psrsk/biodiv/odozva/uzem_ochrana/chranene_uzemia_SR/Image17.jpg

<http://www.treking.cz/regiony/osturnianske-jezero2.jpg>

<http://www.treking.cz/regiony/jezerske-jazero2.jpg>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523615.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523429.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523461.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523674.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 559938.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523569.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523712.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523771.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523801.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523861.gif>

<http://www.mesta-obce.sk/imgs/erb/ 523992.gif>

http://www.cyklovylet.info/wp-content/gallery/pieniny-salon-prirodnej-krasy/dunajec_vie_byt_i_pokojny.jpg

<http://nokle.sk/mapa-pltnictvo-splavu-pieniny-pienap-dunajec/mapa-dunajec-velka.jpg>

<http://rexik.zoznam.sk/images/sk/omalovanky/Kacka-3.jpg>

http://www.jablko.cz/O_vas/Vyveska/img/o_vas_vyves_20cert.gif

http://img.ceskatelevize.cz/program/porady/10166707382/foto09/peklosprinceznou_28.jpg

http://www.webumenia.sk/cedvuweb/image/SVK_SNG.O_3651.jpeg?id=SVK:SNG.O_3651
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/cd/Jan_Bogumi%C5%82_Jacobi_-_Boles%C5%82aw_Chrobry.jpg
https://www.vedatechnika.sk/SK/enoviny/PisaliDejinyVedy/PublishingImages/cyprian_235_20072010.jpg
http://blog.galeriakvetin.sk/wp-content/gallery/liecive-bylinky/herb_blglr.jpg
<http://fotky.sme.sk/foto/127269/historia-rozprava%3Ftype%3Dv%26x%3D650%26y%3D445>
<http://i.sme.sk/cdata/8/59/5984018/2.jpg>
<http://herbar.albumy.biz/files/2011/11/repik-lekarsky.jpeg>
<http://herbar.albumy.biz/files/2011/12/ruza-sipova.jpeg>
<http://herbar.albumy.biz/files/2011/12/skorocel-kopijovity.jpeg>
http://www.zdravysvet.sk/upload/ftp_client/A%20clanky/Lipa%20maloslista/lipa%20detail%20kvet%20.jpg
<http://www.byliny.sk/rastliny/duska.GIF>
http://www.spisskataraves.sk/resources/App/medium/201304302032320.pamatna_tabula7.jpg
http://www.moderne-dejiny.sk/PublicFiles/UserFiles/image/Prameny/01_WWI/800x800_Obr22.jpg
http://mikulas.dnes24.sk/images/photoarchive/2011/11/05/20111105_105958_DSC07923.JPG
<http://www.soga.sk/data/aukcie/97/diela/big/61.jpg>
<http://image.invaluable.com/housePhotos/shapes/19/313619/H2820-L26069050.jpg>
http://3.bp.blogspot.com/-SohuHkQdtrw/T7fYbO_4YGI/AAAAAAAAAaQ/-v3NIikIGL0/s1600/25.jpg
http://spisskataraves.sk/resources/App/201208081427250.bez_nazvu.jpg
http://www.martinus.sk/data/tovar/_1/157/1157998.jpg
http://www.antikvariat-5d.sk/images/img/size_120/000227000_000227999/227067_0.jpg
<http://hiking.sk/dev/gallery/photos/a94a16eea3ca3c34245837c922bc929e.jpg>
http://www.nahuby.sk/images/fotosutaz/2008/06/07/Platanthera-bifolia/frantisek_sarzik_110449.jpg
<http://www.lovuzdar.sk/userfiles/foto/21961/209221/dscf0567.jpg>
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/df/Paris_quadrifolia_2011_G1.jpg
http://img5.rajce.idnes.cz/d0503/4/4457/4457821_af2d260e4d9808db290fa250f9221ab3/images/Konvalinka_vonna.jpg
http://www.martinus.sk/data/tovar/_1/6/16965.jpg
<http://www.i-creative.cz/wp-content/uploads/2008/09/koruna.jpg>
<http://www.zenskyweb.sk/sites/default/files/articles/8552/original.jpg>
http://www.chatamarta.sk/resources/App/201102231124400.tri_koruny.jpg
http://snaturou2000.sk/uploads/2009/05/plant/crievicnik-papuckovy/Cypripedium_calceolus_70-1-209x720.jpg
http://files.naturlenka.webnode.sk/system_preview_detail_200000230-5b79d5c743/snezienka.jpg
<https://poznanie.files.wordpress.com/2009/12/plesnivec-alpinsky.jpg>